

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Кіфора Георга Михайловича «Механізм адаптивного розвитку сільських територій» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка

27 січня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувач ступеня доктора філософії, аспірант 4 року денної форми навчання (надалі – Аспірант) Кіфор Георг Михайлович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Аспірант Кіфор Георг Михайлович в процесі виконання освітньо-наукової програми здобув глибокі ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанував чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Аспірант в повному обсязі оволодів комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдань, застосування комплексну методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Аспірант в повній мірі оволодів необхідними мовними компетентностями для презентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Кіфора Георга Михайловича затверджений рішенням вченої ради економічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 2 від 21.10.2022 року).

Науковий керівник – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі Готра Вікторія Вікторівна.

Термін виконання роботи: 2022-2026 роки.

Аспірант Кіфор Георг Михайлович послідовно виконав усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри та Вченої ради економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені аспірантом у чітко визначені терміни згідно затвердженого плану та графіку, в повному обсязі і у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

Механізм адаптивного розвитку сільських територій охоплює інтегровану систему управлінських, економічних, соціальних та інституційних важелів, спрямованих на забезпечення життєстійкості та поступального розвитку сільських громад в умовах динамічних зовнішніх і внутрішніх змін. Сільські території відіграють ключову роль у забезпеченні національної продовольчої безпеки, формуванні природно-ресурсного потенціалу держави та підтримці демографічного балансу.

На сучасному етапі трансформаційних змін, зумовлених глобальними викликами, воєнними діями, екологічними загрозами, економічною нестабільністю та кліматичними змінами, більшість сільських громад в Україні зіштовхуються з комплексом проблем. До них належать депопуляція, занепад інфраструктури, низький рівень інвестиційної привабливості, обмежений доступ до сучасних технологій, низька інституційна спроможність місцевого самоврядування та ресурсна вразливість.

У таких умовах зростає потреба у формуванні ефективного, гнучкого та адаптивного механізму розвитку сільських територій, здатного реагувати на сучасні виклики і водночас забезпечувати сталий соціально-економічний прогрес. Адаптивність як ключова характеристика означає здатність територій змінюватися, використовуючи внутрішній потенціал і зовнішні можливості, залучати нові джерела фінансування, формувати партнерські моделі управління, активізувати підприємництво та забезпечувати цифрову трансформацію сільського простору.

Приймаючи до уваги вищенаведене можна резюмувати, що тема дисертаційного дослідження Кіфора Г.М. є валідною, аргументованою, практично- та науково- значущою і полягає у вирішенні актуального завдання, що орієнтоване на розроблення та реалізацію практичних аспектів побудови адаптивного механізму розвитку сільських територій України.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за темою: «Інноваційно-інвестиційні засади стійкого розвитку базових галузей національного господарства в умовах євроінтеграції», номер державної

реєстрації 0119U101945, у межах якої обґрунтовано методичні підходи до оцінювання адаптаційної спроможності сільських територій до зовнішніх загроз.

Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

У дисертаційній роботі наведено нове вирішення наукового завдання, що полягає у поглибленні теоретико-методичних підходів, розробленні практичних рекомендацій щодо розробки механізму адаптивного розвитку сільських територій.

5. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Аспірантом Кіфором Г.М. на основі отриманих результатів дослідження удосконалено: модель механізму адаптивного розвитку сільських територій, що, на відміну від існуючих, містить ядро інтегрованої взаємодії впливових чинників, реформаторських напрямів, інституціональних і економічних механізмів, а також очікуваних результатів, що в сукупності формують базу для сталого й динамічного розвитку сільських територій, є комплексною та цілісною системою взаємозв'язків між ключовими компонентами, що визначають її функціональність та ефективність. Така модель формує стартову позицію для трансформаційних змін, визначаючи стратегічне підґрунтя адаптивного управління сільськими територіями та враховує гнучкість і чутливість до змін у зовнішньому середовищі, орієнтацію на довгострокову результативність розвитку з урахуванням соціальної, економічної та екологічної складових; оціночні аспекти адаптивного потенціалу зовнішніх загроз, що дозволило запропонувати адаптивну модель зменшення регіональних ризиків через поєднання територіально-специфічних стратегій – екомодернізації та диверсифікації економіки, соціо-інституційного забезпечення та цифрової трансформації. Такий підхід дозволяє не лише адресувати провідні загрози Львівського і Закарпатського регіону, а й формує основу для підвищення їхньої стійкості та адаптивної ефективності в середньостроковій перспективі; цілісний механізм адаптивного розвитку сільських територій, що трактується як багатовимірна система, яка поєднує економічні, інституційні, соціально-гуманітарні та екологічні інструменти в єдину функціональну модель, орієнтований на формування адаптивної здатності сільських територій до сучасних викликів, з акцентом на конкурентоспроможність, самозабезпечення та сталий розвиток і характеризується системною інтеграцією різнорівневих важелів впливу, яка забезпечує узгодженість дій на місцевому, регіональному та національному рівнях. Він дозволяє забезпечити гнучке реагування на зовнішні загрози та внутрішні структурні обмеження, сприяючи побудові сталої моделі розвитку сільської території; систему моделей розподілених лагів для територіальних громад, яка дозволяє одночасно оцінити вплив видатків на формування загального фонду, виявити асиметрію каналів впливу, що дало змогу здійснити багатоквартальне бюджетне планування з урахуванням миттєвих і відкладених ефектів, зменшити волатильність та підвищити ефективність використання публічних коштів.

Внаслідок проведеного аспірантом Кіфором Г.М. дослідження отримали подальший розвиток: теоретичні підходи до формування поняття «механізм адаптивного розвитку сільських територій», що, на відміну від базових, характеризується цілісною системою управлінських, економічних, інституційних та організаційних інструментів, спрямованих на гнучке реагування сільських територій на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища з метою забезпечення їх сталого і конкурентоспроможного розвитку; запропонована концептуальна схема інтегрованої цифрової платформи адаптивного розвитку сільських територій, що, на відміну від наявних, об'єднує управлінські структури, наукові установи, бізнес і громадські організації й формує систему цінностей та управлінських рішень, що забезпечує їхню координацію й ефективну взаємодію, чіткий розподіл ролей та функцій між ключовими зацікавленими сторонами. Сформована концептуальна схема забезпечить автоматизований збір, аналіз та візуалізацію даних про економічний, екологічний та соціальний стан територій, використовуючи штучний інтелект для прогнозування ризиків та оптимізації управлінських рішень; інтегрована графічна модель взаємозв'язку соціальних і екологічних чинників у механізмі адаптивного розвитку сільських територій, яка, на відміну від існуючих, системно відображає взаємодію ключових елементів соціально-еколого-економічної системи, акцентує увагу на пріоритетності соціального аспекту як основи для формування людського капіталу, інституційної спроможності громад та їх стійкості до зовнішніх викликів, а також визначає екологічну складову як інтегративний елемент, що впливає на якість життя, соціальну згуртованість і енергетичну безпеку, дозволяє глибше зрозуміти механізми адаптації сільських територій до динамічних змін середовища та забезпечити їх довгострокову конкурентоспроможність; сформовано концептуалізацію механізму адаптивного розвитку сільських територій через ключові показники ефективності та моніторинг інструменту регіональної політики, що враховує прозорі показники й регулярний нагляд, поєднує швидке відновлення з формуванням довгострокової траєкторії зростання, синхронізованої зі стандартами ЄС у сфері сталого розвитку, цифровізації та безпеки, й дозволяє сформувати три сценарії реалізації механізму адаптивного розвитку сільських територій з чіткими часовими горизонтами: базовий (12–36 міс.), прискорений (12–30 міс.) та обмежувальний (6–24 міс.), що дало змогу сформувати в межах кожного сценарію дорожню карту реалізації механізму.

6. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені в дисертації Кіфором Г.М. є достовірними та аргументованими, що забезпечується достатньою кількістю аналітичного матеріалу. Це дозволило запропонувати напрями удосконалення адаптивного механізму розвитку сільських територій.

Процес дослідження структурований логічно та коректно з методичної точки зору, у відповідності до попередньо сформульованого дизайну дослідження, мети та завдань, забезпечуючи послідовний характер зв'язку результатів, отриманих на різних етапах роботи. Саме такий підхід забезпечив

відповідність висновків поставленим завданням, а чіткість та характер їх формулювання в повній мірі відображає наукові положення, висвітлені в дисертації. Наведені в дисертації таблиці та рисунки розміщені логічно по тексті роботи, з яким вони безпосередньо пов'язані, доповнюють його та сприяють кращій репрезентації найбільш значущих даних та їх унаочненню.

Методологічну основу дисертаційної роботи формують такі загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: метод наукової абстракції – для обґрунтування сутності категорій «механізм», «адаптивний», «розвиток», «територіальні громади», а також для побудови теоретико-методологічної конструкції механізму адаптивного розвитку; індуктивний та дедуктивний методи – з метою ідентифікації зовнішніх та внутрішніх викликів, що впливають на розвиток сільських територій; виявлення закономірностей адаптації сільських громад до соціальних та екологічних змін; формування структури механізму адаптивного розвитку; системний підхід – для визначення взаємозв'язків між економічними, соціальними, екологічними та інституційними чинниками розвитку сільських територій; економічний аналіз та порівняння – під час дослідження економічних аспектів сільських територій Закарпатської та Львівської областей, а також вивчення соціальних та екологічних аспектів реалізації механізму адаптивного розвитку сільських територій досліджуваних областей; графічний метод – для візуалізації тенденцій адаптивного розвитку сільських територій, динаміки бюджетних надходжень та індикаторів якості життя; PEST-аналіз – для оцінки ключових аспектів розвитку сільських територій Закарпатської та Львівської областей; економетричне моделювання – у побудові системи моделей розподілених лагів для територіальних громад, для виявлення асиметрії каналів впливу.

Вищенаведене свідчить, що наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертаційному дослідженні аспірантом Кіфором Г.М., є обґрунтованими, достовірними та підтвердженими як теоретичними положеннями, так й значним обсягом фактичного матеріалу.

7. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в отриманні в ході виконання дисертаційної роботи даних, що сприяють забезпеченню впровадженню адаптивного механізму розвитку сільських територій.

У тексті обґрунтовано еволюцію наукових підходів до визначення поняття «механізм розвитку сільських територій», що відображає вплив трансформаційних змін соціально-економічного, політичного та інституційного середовищ на парадигму управління цими територіями. Проаналізовано логіко-семантичні взаємозв'язки між ключовими поняттями – «механізм», «адаптивність», «розвиток», «сільські території», «сталий розвиток», «гнучкість» і «стійкість». Доведено, що ці терміни формують взаємопов'язану систему, яка слугує основою для розробки ефективних управлінських рішень, враховуючи багатовимірну сутність змін у сільському середовищі. Сформовано концептуальне ядро таких взаємозв'язків, яке об'єднує важливі аспекти політики, управління, екологічного прогнозування та соціального планування. Окреслено трансформаційний вплив економіки на механізм розвитку сільських

територій через структурні зміни в сільськогосподарському секторі, що стимулює необхідність адаптації до нових ринкових умов і активізації підприємництва на місцевому рівні. Виокремлено основні напрями впливу трансформаційної економіки: економічний, екологічний, інституційно-організаційний, соціальний та інноваційний.

Розроблено інтегровану графічну модель взаємозв'язку соціальних і екологічних чинників у механізмі адаптивного розвитку сільських територій, яка містить взаємопов'язані елементи, які спрямовані на забезпечення стійкості соціально-еколого-економічної системи в умовах змін зовнішнього середовища. Серед ключових аспектів адаптивного розвитку сільських територій особливо виділяється соціальний компонент, що впливає на рівень добробуту населення, ефективність управління місцевими громадами та їхню стабільність. Інвестиції в освіту, охорону здоров'я, соціальний захист і житлово-комунальне господарство сприяють підвищенню якості життя, зниженню соціальної напруги й формуванню стійкої економічної бази.

Для обох регіонів сформовано матрицю пропозицій щодо вдосконалення механізмів адаптивного розвитку сільських територій. Для Львівської області запропоновано зосередитися на чотирьох стратегічних напрямках: енергетичній автономізації соціальної інфраструктури, активізації інвестицій у зелену енергетику та переробку, розвитку транскордонної логістики в рамках циркулярної економіки, а також поглибленні соціально-цифрової інтеграції. Для фінансового забезпечення інноваційних проєктів рекомендовано використовувати механізми державно-приватного партнерства (PPA, ESCO), реалізовувати заходи з термомодернізації й диспетчеризації теплових мереж. У сфері стимулювання інвестицій доцільним є створення офісів управління проєктами при обласних адміністраціях і громадах, а також стандартизація вимог до зелених закупівель для підвищення прозорості й скорочення регуляторних бар'єрів. Для Закарпатської області доцільно звернути увагу на будівництво механізмів підвищення доданої вартості через колаборацію, цифрову включеність та екологічну стійкість, що в комплексі формують основу для сталого розвитку сільських районів. Рекомендовано створення сільськогосподарських та енергетичних кооперативів у сфері біоенергетики та переробки продукції, які забезпечуватимуть її сушіння і сортування та логістичний супровід місцевих виробників. Важливим є усунення «білих плям» у високогір'ї завдяки підключенню соціальних установ до високошвидкісного інтернету (≥ 100 Мбіт/с), розгортанню загальнодоступних Wi-Fi-зон та формуванню цифрових хабів з навчальними програмами для старших жителів. Впровадження телемедицини, проведення мобільних днів для медичних закладів та заохочення медичного персоналу покликані знизити нерівність у доступі до базових послуг.

Результати економетричного моделювання надали змогу побудувати модель розподілених лагів для аналізу впливу різних видів витрат на формування загального фонду територіальних громад Львівської області. Модель визнана статистично адекватною, придатною до практичного застосування для аналізу та прогнозування.

Запропоновано впровадження трьох різних сценаріїв реалізації механізму адаптивного розвитку сільських територій у контексті регіональної політики, серед яких базовий, прискорений та обмежувальний.

Практичне значення проведеного дослідження полягає в практичній реалізації ідей, методів та концепцій, запропонованих у дисертаційній роботі, які формують методичні рекомендації, мають практичну значущість для територіальних громад, сприяючи їх розвитку в часі. Серед ключових аспектів виокремлено: концептуалізацію цілісного механізму адаптивного розвитку сільських територій, що трактується як багатовимірна система, яка поєднує економічні, інституційні, соціально-гуманітарні та екологічні інструменти в єдину функціональну модель. Механізм адаптивного розвитку сільських територій орієнтований на врахування впливу сучасних викликів на сільські території з акцентом на конкурентоспроможність, самозабезпечення та сталий розвиток.

Використання результатів

Ефективність і важливість сформованих теоретичних, методологічних і практичних аспектів демонструється їх застосуванням у діяльності таких організацій: Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації (довідка № 01-16/1412 від 02.12.2025 р.); Департамент агропромислового розвитку Закарпатської обласної військової адміністрації (довідка № 01.12/575 від 01.12.2025 р.); а також у навчальному процесі Ужгородського національного університету Міністерства освіти і науки України (довідка № 3892//01-14 від 14.11.2025 р.).

Оцінка мови та стилю

Дисертацію написано згідно стилістики наукових робіт та дисертаційних праць із коректним використанням відповідних мовно-стилістичних засобів та синтаксичних конструкцій із чітко впорядкованим зв'язком складових. Стиль викладення матеріалів – науковий, текст дисертації характеризується композиційною структурою, між розділами дисертації як частинами комплексного наукового дослідження прослідковується логічний причинно-наслідковий зв'язок, окремі найбільш важливі дані у структурі тексту репрезентовано за допомогою рисунків та таблиць. Викладені матеріали дисертації характеризуються чіткою предметністю тлумачень, об'єктивністю аналізу, точністю формулювань та аргументацією тверджень. Спосіб подання матеріалів дослідження, наукових положень дисертації, висновків та рекомендацій забезпечують легкість та доступність їх сприйняття.

8. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертаційна робота Кіфора Георга Михайловича на тему: «Механізм адаптивного розвитку сільських територій» є завершеною науковою працею, яка за глибиною проведеного дослідження, його актуальністю, новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів, змістом, обсягом та оформленням відповідає вимогам встановленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертаційна робота побудована за класичною структурою, складається з анотації українською мовою, анотації англійською мовою, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертації становить 270 сторінках друкованого тексту. Матеріали дисертації містять 38 таблиць, 40 рисунків. Список використаних джерел із 223 найменування розміщено на 25 сторінках, 3 додатки – на 6 сторінках.

За формальними ознаками робота відповідає чинним вимогам, які висуваються до оформлення дисертації Міністерством освіти і науки України.

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Дисертація «Механізм адаптивного розвитку сільських територій» повністю відповідає паспорту спеціальності на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

10. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи аспірантом були враховано усі зауваження та рекомендації надані науково-педагогічними працівниками кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри. Відмічені зауваження та побажання носять суто рекомендаційно-консультативний характер і в жодній мірі не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівнів її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

11. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Кіфора Г.М. на тему: «Механізм адаптивного розвитку сільських територій» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

12. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, опубліковано у семи наукових працях, серед яких: 1 стаття у міжнародному науковому виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Web of Science, 3 статті у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз, 3 публікації в матеріалах наукових конференцій. Загальний обсяг публікацій – 2,9 д. а., з яких особисто здобувачеві належить 1,8 д. а.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кіфор Г. М. Особливості та складові адаптивного розвитку сільських територій в умовах трансформаційної економіки. *Актуальні проблеми економіки* № 10 (292), 2025. С. 265-273.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-292-265-273

URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/10/10.25._topic_Heorg-Kifor-265-273.pdf

2. Кіфор Г. М., Кормош Н. І. Економічні аспекти реалізації механізму адаптивного розвитку та підвищення конкурентоспроможності сільських територій Закарпатської області. *Актуальні проблеми економіки* № 8 (290), 2025. С. 280-291.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-290-280-291

URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/08/8.25._topic_Heorg-M.-Kifor-Nataliya-I.-Kormosh-280-291.pdf

3. Готра В. В., Кіфор Г. М., Кормош Н. І. Напрями формування адаптивного розвитку сільських територій. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2023. № 1 (61). С. 19–22.

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1\(61\).19-22](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1(61).19-22)

URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/278373>

Статті у наукових виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science

4. Assessment of the potential of agricultural regions as a prerequisite for the formation and development of their branding / S. Gazuda, V. Hotra, M. Gazuda, L. Kovalska, H. Kifor, S. Omarov. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. Vol. 46(2). P. 122–130.

DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2024.13>.

URL: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/5961>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Палінчак М. М., Шкріба В. П., Кіфор Г. М. Характеристика економічного чуда Сінгапуру другої половини ХХ ст. в контексті державного втручання в економіку. Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 27-28 квіт. 2020р.). Ужгород : РІК-У, 2020. С. 314–319.

URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/50442>.

6. Кіфор Г. Механізм адаптивного розвитку сільських територій. Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26 травня 2023р.) – Ужгород: електронне видання, 2023.– с.41-45.

7. Кіфор Г. Напрями адаптивного розвитку сільських територій. Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом: збірник матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 14 трав. 2025 р.). Ужгород: електронне видання, 2025. С. 33–35.

13. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові співпадіння (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням аспіранта, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Положення дисертації заслухано на засіданні кафедри економіки, підприємництва та торгівлі (протокол № 9 від 27. 01.2026 р.). За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Кіфора Георга Михайловича на тему: «Механізм адаптивного розвитку сільських територій» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Головуючий на засіданні
к.е.н., доцент, завідувач кафедри
економіки, підприємництва та торгівлі
ДВНЗ «УжНУ»

Олександр МОЛНАР

Підпис к.е.н., доц. О.С. Молнара
засвідчую Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК

